

Nekropolia arystokracji z wczesnej epoki żelaza

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi 23 stycznia o godz. 12.00 otwiera wystawę pod tytułem: **Domasław - nekropolia arystokracji z wczesnej epoki żelaza (VIII-VI w. p.n.e.)**

Wystawa prezentuje jedno z najważniejszych odkryć archeologicznych ostatnich lat w Polsce. Ekspozowane zabytki pochodzą z wykopalisk w Domasławiu, pow. wrocławski, związanych z budową Autostradowej Obwodnicy Wrocławia A-8, przeprowadzonych przez dwa zespoły badawcze Instytutu Archeologii i Etnologii PAN z Wrocławia i Krakowa, w latach 2006-2008. Na rozległej przebadanej powierzchni (ponad 15 ha), obok wielu cennych znalezisk z czasów od neolitu po okres rzymski, zdecydowanie wybijają się **relikty cmentarzyska z wczesnej epoki żelaza (około 750-450 r. p.n.e.)**.

W obrębie wymienionej nekropolii natrafiono na blisko **300 grobów** wyróżniających się wśród pozostałych pochówków z tego czasu wielkością, konstrukcją i zawartością. Ich charakterystycznym elementem są wewnętrzne komory grobowe w postaci drewnianych skrzyń (stąd określenie „groby komorowe”), prawdopodobnie pierwotnie nakryte drewnianym stropem, w których ciepłym pochówkom złożonym w popielnicach (od jednej do kilku) towarzyszyło bardzo bogate wyposażenie. Obok dodatkowych naczyń-przystawek (niekiedy w ilości kilkudziesięciu), występowały wyroby z brązu, żelaza, bursztynu, szkła, czasem ze złota, w tym importowane przedmioty o charakterze luksusowym.

Omawiane groby jednoznacznie poświadczają wewnętrzne zróżnicowanie ówczesnego społeczeństwa i wykształcenie się swoistej warstwy arystokracji, co stanowi wyraźny przełom w stosunku do poprzedzającego okresu i jest widoczne w zestawieniu ze starszymi grobami z epoki brązu na tym samym cmentarzysku. Charakter tych odkryć nawiązuje do kręgu tzw. kultury halsztackiej, obejmującej we wczesnej epoce żelaza rozległe tereny od Francji do dorzecza środkowego Dunaju i stanowiącej w pradziejowej Europie pierwszą wspólnotę kulturową zbliżającą się w niektórych aspektach do cywilizacji śródziemnomorskiej. **Najważniejsze ze znalezisk z domasławskiej nekropolii - wózek kultowy**, łączy się właśnie z przejawami sfery wierzeniowo-symbolicznej obecnymi także w świecie antycznym.

Wyniki badań w Domasławiu zmieniają dotychczasowe spojrzenie na obraz kultury materialnej na ziemiach polskich w tym czasie i potwierdzają, że rejon Śląska, z częścią Wielkopolski (a może i Kujawami) należy traktować jako autentyczną prowincję kultury halsztackiej, co jest prawdziwą rewelacją także w skali europejskiej.

Wystawa ze zbiorów Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi